

FEJÉRMEGYEI NAPLO

Helyi árk

Helyben:		Vidéken	
1 óra	1 K.	1 óra	1-50 K.
1 évre	3 K.	1 évre	4-50 K.
1 évre	6 K.	1 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelent minden hétköznap e
8 órakor.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-ter 1.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Feltétlen szerkesztő és lapfolyónos: **Baranyay Lajos.**

Mezőgazdasági politika.

A hadviseléshez szükséges anyagi eszközök beszerzése olyan hézagokat üt a normális gazdasági élet épületén, amelyek betöltése a béke néhez feladatai közé fog tartozni. A háború bizonyos mérvű rombolásainak kiheverésére, különösen nálunk, Magyarországon csak nagyon céltudatos gazdasági, ipari és kereskedelmi politika vezethet. Nem lesz elég az ország háborús terheinek enyhítésére egy még olyan zseniális pénzügyminiszter sem, mert ő is csak a polgári munkának, az ország produktivitásának erősödésére, nagyobb termelőképességre számíthat. Az ország termelőképességét fokozni nálunk pedig — tekintettel még igen fiatal, noha fejlődőképes iparunkra — csak a mezőgazdaságok okszerűbb, célszerűbb kihasználásával lehet.

A mezőgazdasági élet teljes átalakítása, a régi, avult magyar módszerek tökéletesítése, sőt felcserélése, jobb, tökéletesebb módszerekkel, melyek számolnak minden olyan tényezővel, mely a föld hozamát növelheti: ez kell, hogy a jövő egyik mezőgazdasági problémája legyen. Ilyen tudományosan bebizonyított és tapasztalatok ezreivel igazolt újabb földművelési módszer már sok van. Valamennyinek célja a föld hozamának növelése, a föld termelőképessége csökkentésének és a talaj teljes kiaknázásának veszélye nélkül.

A jövő kormányoknak és hatóságoknak, gazdasági egyesületeknek egyik legegyszerűbb kötelessége lesz ezeknek a produktív termelési módoknak népszerűsítéséről, propagálásáról gondoskodni. Arra törekedni, hogy kisbirtokos mezőgazdáink az eddig üzőtt gazdálkodást az újabb cseréljék fel, ami népszerű gazdasági tanfolyamokkal, vármegyénkint egyes alkalmas földterületeken az újabb talajművelési módszerek gyakorlati bemutatásával, az újabb termelési módok előnyeinek kézzelfogható szemléltetésével lesz elérhető.

A háború legfontosabb ré-

szét már megnyertük, megverték csapataink az orosz, elvették tőlük évtizedeken, drága pénzen, nagy szakértelemmel felépített egész városzatát, megbénították a legveszélyesebb ellenfelünket. A háború

második része a békekötés után az ország határain lesz megvívandó: a gazdasági krízis-képében. Ennek a sikernek érdekében már jó előre általános gazdasági kérdésekkel kell foglalkoznunk.

tok Seresovónál megverték és Pruzany irányában üldözik az oroszokat.

Grodno.

Grodno irányában rohammal elfoglaltuk Lipsket a Bobr mellett; az ellenséget a Sidra-szaskasz föladására kényszerítettük és áthaladtunk Sokolkán. A Bialostoktól északkeletre és keletre elterülő erdőségekkel szélét több helyen elértük.

Az olaszok.

Az olaszok tegnap az egész tengermelléki harcfronton változó erősségű tüzérségi tűz alatt tartották. Gyalogságunk több helyen megkísérelte hadállásaink megközelítését és kisebb támadásokkal is próbálkozott, de mint mindig, visszautasítottuk.

A karinthiai és tiroli határvidéken a helyzet változatlan.

A világháború.

A nagy orosz visszavonulás.

A kelet-galiciai fronttörés hatása végig érvényesül az egész vonalon — az események viharos menetességben követik egymást és az az orosz remény, hogy ha a várak elesnek, de legalább az orosz hadsereg megmenekül a katasztrófától, rövidesen teljesen szétfeszül. Az oroszok erejét 250 kilométeres harcfronton törtek meg a Wladimir-Volinszkinél és a Ziota Lipa mentén kiharcolt győzelmek; a Puhalló-hadsereg diadalmasan fejlődik föl Luck felé s ez már a volhynai várháromszög közeli megrendülését is jelenti.

Az orosz visszavonulás veszedelme Kobrinnál teljes. Azt az utat, amely még északkelet felé megmaradt a visszavonulásnak, a legimminensebben fenyegetik a — már a mocsaras és erdős terület felé erő — üldöző csapataink. Hindenburg, Lipót herceg és Mackensen seregei diadalmasan üldözik az egész óriási fronton az ellenséget, Hindenburg csoportja Kovnától délkeletre összetörte az orosz ellenállást, keresztülmúlt Augusztovtól keletre elterülő erdős területen és behajlítta a vasívet Grodno körül. Lipót bajor herceg Szereszovóhoz közeledik, Mackensen a Poddubno—Tebryn—Kobrin-szaskaszig verte, hajtotta az oroszokat.

A bizonytalan visszavonulás óriási izgalmat kelt Péterváron és immáron bizonyossá válik a cári udvar menekülése. A duma Moszkvába akarja áthelyezni az üléseit, de hogy orosz katonai körökben ilyen várakozással néznek az események elé, azt mutatja, hogy az állami levéltárát és a műkincseket Pétervárról nem Moszkvában, hanem Nisninovgoródba vitték. Estland és Reval kormányzóságokba is kihirdették az ostromállapotot. A helyzetet a legválságosabbnak látják mindenütt és már az orosz hivatalos jelentések se nagyon titkolják a valódi helyzetet.

Az olaszok

a Dardanelláknál.

Az olaszországi nagy elkésredés, mintha megint fölszította volna az olasz támadások erejét: nagy erővel, erős tüzérségi előkészítés után új támadásokat intéztek ellenünk, de valamennyit — az Isonzó-vonalon a tolméini hídfőnél, a Piáscen körüli területen — veresen visszavertük.

Dardanellákhoz megérkeztek az olasz csapatok — az angol rendelkezésre megjött az árú. Az olaszok eddigi nagy kudarcai után azonban már maga az entente se vár valami döntő fordulatot az olaszok szereplésétől. A törökök eddig is diadalmasok voltak a szövetségeseiken.

Anafortnál — és a helyzetben az olaszok beavatkozása csak annyiban fog változtatni, hogy a szövetségeseik veszteségeiben most már ők is részt vesznek.

A Balkán.

A Balkánon a helyzet változatlan. A szerb kormány hír szerint hajlandó a háború után átengedni Macedónia egy részét, — Bulgária ezt azonban természetesen nem fogadja el. Ami Dobrudzsát illeti, az entente itt közvetlen tárgyalást akar kezdeményezni Románia és Bulgária közt, de Románia semmiféle tárgyalásban nem hajlandó résztvenni. Ez különben már csak az utolsó hullámlökései a nagy zajjal, az egész entente sajtó trombitaharsogásával megindult balkán akciónak: az akció megbukott, ez tény és ami most történik, az már csak a bukás elpátlástására való.

Ujabb események

Az ellenség több terepszakaszon megkísérelte, hogy az üldözést megakassza, de mindeutánt visszaűztük. Különösen a Koropiec patakánál kellett rendkívül makacs ellenállást megtörni.

A Bieloviezskaia-Pusca, területén császári és királyi csapa-

OTTOKÁR hadiárvaház.

Mint ismeretes, széleskörű mozgalom indult meg egy nagyszabású hadiárvaház létesítése ügyében, amelyet dr. Prohászka Ottokár megyéspüspökről neveznek el. Ez a kifűntetés Székesfehérvár és Fejérvármegyének is nagy dicsőség s a legnagyobb büszkeséggel tekintünk rá. Meg vagyunk győződve, hogy ugy a város és a vármegye jelentős összeggel fog hozzájárulni a nemes intézményhez.

Az országos nagy bizottságban Székesfehérvárról Szögyény-Marich Julia alapítványi hölgy, a székesfehérvári jótékonyági mozgalomnak lelke, van benne. A városi és a vármegyei gyűjtésnek és propagandának ő lesz a vezetője. A kegyes adományokat a Fejérmegyei Napló már is szívesen fogadja és Szögyény-Marich Julia alapítványi hölgynek fogja átszolgáltatni.

VÁROSI KÖZGYŰLÉS.

Az atyák közgyűlési terme új köntösben parádéz. A nagy város-házrendezéssel kapcsolatosan, a mikor az anyaház mellé a Zichy-palotát és még két házat összekapcsoltak a sóhajok hídjával, az általános rendezésnek vágya is fölkerekedett. A nagytermet kimezzeltek, a falakról pedig 400 koronáért egy fokkal szebben csodálkoznak a haza és város nagyjai az alfalfu zsongó vásári zajra, amelyben a város nagy és kis ügyei születnek.

Nagyjelentőségű dolog csak a város élélémeze volt, amely a nagyközönség szükségletén 34.000 métermázsra liszt és több száz sertés megvásárlásával akar segíteni. A többi rövidlelékezeti ügy, jelentéktelen ügy s mégis közel 8 óráig kergette egy-néhány városatyát a bő lére eredetett szót — természetesen rengeteg fölőselegest vegyítvén az áradaiba s elvevén az alkalmat érdemes, okos dolgok melyebb megbeszélésétől. Közben pedig fölrészletlenül haragsotat a nagy főispán csengő, úgy, hogy az egyébként is szűkösrű társaság a maga zajától szökődött ki a tárgyaló teremből.

Bizony, őszintén szólva, a város bölcs atyái egy kissé maguk virgályhatnának jobban a nagy öszszesség tekintélyére. Mert kifele csunyan füstünk, nagyon csunyan füstünk.

A közgyűlés lefolyása a következő volt:

Elnök: Széchenyi Viktor gróf.

Előadók: a városi tanácsosok.

Jegyzők: Karkas Sándor és Csitáry Emil dr.

Jegyzőkönyvhiteljesítési határidő: szept. 4-én d. u. 3 óra.

Jegyzőkönyvhiteljesítők: Pápay Sándor és Holly Géza dr.

A legközelebbi rendes közgyűlés szept. 27-én lesz.

A főispán kegyelettel emlékezik meg Arokay Antal dr. v. b. tagról, aki a városnak 30 éven át orvosos, 15 éven át biz. tagja volt s a kiesett munkás életét a közgyűlés jegyzőkönyvben örökíti meg.

Csitáry Emil drt. a főispán tb. jegyzővé nevezi ki. Csitáry dr. a közgyűlés szívélyes éljenzése mellett leteszi az esküt és azonnal elfoglalja helyét az egytágy jegyzői-kar oldalán.

Grös Aladár v. b. t. fél évvel előtt indítványt terjesztett be a vízvezeték díjak igazságos megállapítása iránt. A tanács jelzi, hogy a mostani háborus világban nem voltak képesek a nagy munkát elvégezni, azonban rajta lesznek, hogy 1916. aug. 1-re, amikor a törvény is kötelezi a várost a megállapításra, igyekeznek készen lenni.

Károly János

c. püspök az idén ülte áldozópapságának 60 éves évfordulóját. Ritka szeretetreméltó modorával, tudós készségével, a mellyel gyűjtögette a megye és

város történelmi multjára vonatkozó adatokat, kiváló szónoki talentumával mindenkor emlékeztetéssel tette magát a város közönsége előtt. A közgyűlés mind-ezekről megemlékezvén; Kerekes Lajos dr. indítványára átiratban üdvözl, szeretetéről és nagybecsüléséről biztosítja őt.

Széll Kálmán

voit miniszterelnök kiváló érdemei előtt szintén meghajtja a közgyűlés lobogóját és jegyzőkönyvben emlékezik meg róla.

Szuborics Jenő

apátkanonok elhalálózása fölött a közgyűlés szintén átiratban kondoleál, magasztalva az elhunytak nagy jószágát, különösen a jötekonyság terén.

Ketskés Elek

egy folytatóság közgyűlésen akart új interpellációt tenni. Az elnök ezt nem engedte meg, ő fölbezzett s a miniszter nem adott neki igazat.

Ily. Reé István

vizvezeték-könyvelő véglegesítvén a nyugdíjba való felvételét kéri. Krausz Zs. dr. a szervezési szabályrendelet végleges elkészítésével kapcsolatosan akarja ezt elintézt. Hasonló értelemben szól föl Holly Géza dr., hangsúlyozvát, hogy a szervezési szabályrendelet 15 év óta vajdudó kigyója a városnak s végre ideje volna már a végére jutni. A polgármester azonban jelzi, hogy a belügyminiszter a háboru alatt nem óhajja, mert a mint látszik, az öszszes városok szervezését egyöntetűleg akarják elintézt. A közgyűlés 8 szó ellenében 22 szavazattal teljesítette Reé István kérését.

A berkocsisok

körül hosszu vita kerekedett. Általános a panasz, hogy kocsit kapni nem lehet. A közgyűlés elhatározta már, hogy a berkocsisok számát 60-ról 70-re emeli fel. Ezt a közgyűlés határozatait azonban nem lehetett végrehajtani, mert megfélebbeszték. Kovács Á. Sándor a berkocsis szabályrendelet végleges rendezését kéri. Ő a multikori bérfelemelést úgy értette, hogy a bérfelemés és a kocsik szaporítása közt junktim van. Most azonban azt látjuk, hogy a viteldij drágább ugyan, azonban kocsit kapni nem lehet. Hübner Károly védelmezi a berkocsisokat, akiknek elvitte a háboru a lovaikat, 11-et pedig közöltök besoroztak, ezenfelül rekviráltak a lovak elemét is. Ilyen körülmények között lehetetlen a közönség érdekeit szolgálani. Ő megoldaná a berkocsishiányt úgy, hogy az üdülőben levő katonákat felültetné a baktra. Üdüljenek ott. (Nagy zaj.) Ságy Lajos főkapitány szerint csak annak a berkocsisnak az engedélyt lehet elvenni, aki azt 2 éven át nem vette igénybe. Mivel most már a miniszter ítélete megvón, ő szept. 1-re kinyomattja az új, felemelt tarifát, amely minden kocsin ott lesz. Azután intézkedik, hogy a 10 új engedély gazdát találjon. A berkocsis szabályrendelet újalakítását azért ellenzi, mert az autókorról szóló szabályrendelet végleges elintéztése még nem történt meg.

Alapítvány.

Molnár Julianna mint cseléd szolgált özv. Honig Mósné családjánál, akik az ő hátrahagyott vagyonát 6800 koronát hadiársvak javára rendelték. A közgyűlés közönséget mond: a rendelkezőknek s kiállitítja az alapító levelet.

Küldöttség a király elé.

Őielésge 84 dik születésnapján a törvényhatóságok küldöttsége megy a királyt üdvözölni. Városunkból Prohászka Ottokár dr. megyéspüspök, Széchenyi Viktor gróf főispán, Saára Gyula dr. polgármester, Reé István ny. főkapitány és Nánassy János v. tanácsos mennek a küldöttségbe. A közgyűlés a kész kiadókat ledezi, valamint egy szolgát, aki a küldöttség szolgálatára áll.

Hadiérmek.

Pestvármegye feliratát, amelyben azt kéri, hogy a hadiérmekek leírata magyar legyen, a közgyűlés partólag elfogadta.

A hazaárulók

Pestvármegye feliratát intéz a kormányhoz hogy köbözze el azoknak a vagyonát, akik az állam épsége és érdeke ellen vétettek. A közgyűlés Steiner Jákó dr. azon felszólalása után, hogy a megébelegyzés a hazaárulók gyermekeit is sujtaná, napirendre tért a felirat felett.

A lakosság ellátása.

A közgyűlés hónapokkal ezelőt megbizta már a közlelémezési bizottságot, hogy a lakosság számára lisztet és húst szerezzen be. A város lisztszükséglete 37 ezer 500 métermázsos. A közgyűlés utasította a közlelémezési bizottságot, hogy belátása és lelkiismerete szerint védje meg a város érdekeit. Erdekes volt a sertéskérdés. A Kohner báró-cég 1200 darab sertés hizlását ajánlotta fel a városnak, ha helyet és a maximális áron kukoricát biztositunk neki. 1200 sertés a mi városunknak sok. Boross Sándor tehát ajánlatot tett 500 darabra s mint Kohner, ő is 3 K 70 fillért kért előfizványt. A Kohner-cég erre leszállt és új ajánlatot adott 3 K 40 fillérrel. Erre tegnap egy új ajánlat érkezett. a helybeli Ilos és Kovács bentesektől, akik 3 K 20 fillért hajlandók szállítani. A közgyűlés a közlelémezési bizottságra ruházta a további eljárás gondját.

Szalkai Lajos

színházgató lemondott állásáról, mivel a belügyminiszter nem adott neki engedélyt társulat alakítására. A közgyűlés nem 6, hanem csak 1 évre adja ki — a háboru miatt — a színházat. A színházi felszerelésről pontos leltárt készítettek.

Nyitrai Ferenc

csizmadia a város alkalmazottainak lábbelit szállított s most azt kéri, hogy a szállítás árát emeljék fel 100 %-kal. A közgyűlés méltányolta a tanács ajánlatát, hogy január 1-től kapjon felemelést. Kovács Sándor azonban kitótgást emel az ellen, hogy a lábbelikt szállították, holott az alkalmazottak fele a harctéren van. Ki itt a felelős? a számvéveség? a rendőrség? állapítsa meg a jogügyi szakosztály. Maron István mossa a számvéveség kezét, mert nekik nem az a gondjuk, hogy ezzel tördődjének. Holly Géza dr. a számvéveség kötelelőségét teszt,

hogy a megfelelő utasítás figyelmebe vételével fizessen csak ki öszszegt. Berveiler János kijelenti, hogy a városnál nem szoktak a megrendelést várni, hanem csinálják. Teljes abszurdumnak tartja, hogy nem létező emberek számára évenként 2 pár csizmat és 2 pár cipőt kiadjanak. Hiteitülépés nincs, mivel a ruhákat az iltvon nem levőknek nem szállitották s így az ottani megtakarítás ide tértül. A polgármester elrendelt a mulasztás ügyében a vizsgálatot. Lits Ferenc méltánosnak tartja a nagyobb ár megfizetését, mert tudja, hogy a bír ára 60-70 százalékkal emelkedett. Azonban kéri, az érlyes főkapitány miért nem ellenőrzí a lábbeli készítőket, akik ma 300 százalékkal drágabban dolgoznak, a 25 koronás csizmat 70 koronáért árusítják. Ha földmiveknek méltánosnak találják a maximális árak megállapítását, néznének utána, hogy az iparágakat is ellenőrzétek.

Városi földek.

A város bérbe adott földet a háborura való tekintettel csak egy évre adják bérbé Bilkei Ferenc v. b. t. kéri, hogy a feltámadási temető mögött hagyjanak helyet a megtelt temető megnagyvitására.

Vízvezeték.

Geib Adolf mérnököt napi 50 kor. díjazással alkalmazták a vízvezeték hibák szükségleteinek megállapításánál.

Vilmos császár-körút

táblaínak elkészítéséről lévén szó, Winkler Vilmos főmértök indítványozta, hogy a körutat Vilmos császár térnek nevezétek el. Bilkei Ferenc abszurdumnak nevezt el az eljást. A ter fogalma magával hozza, hogy annak a területnek minden része viselje az a nevet, lit azonban a terület azt a Zichy-íliget továbbra is Zichy-íliget marad és csak a körülötte levő utat nevezik el térnek. Ez contradictio in terminis, a miért ki főgnak bennünket nevelt. Kéri tiltakozásának feljegyzését, hogy ennek nyoma legyen.

Fizetések

Fűz Mihály tanítónak. Hang Mária tanárnöknek 200—200 korona családi pótlékot utaltványozt ki a közgyűlés.

A Petőfi utcában

a kávéház előtti terét a kávé évi 50 kor. bért fizet.

A számvéveségnél

Zugor Ernő hely. ellenőr lesz, Katona József visszameg az adóhoz, Vajmár Béla pedig tovább helyettesiti a pénztárost.

Feldult tüzehelyek.

A háboruban feldult tüzehelyek fölépítésére a közgyűlés 2000 koronát szavaz meg. Többen gyűjtőleveket vállaltak, hogy esetleg főghívár is fölépíthessen egy falut.

Nemsits Mária

az aggintélet számára 23,257 koronát hagyományozott. Havranek Jánossal, a várossal volt bérőlelyez szemben a város megnyer egy pert, amelyből 3400 kor. folyt be a város javára.

Képek.

A közgyűlési terem nagy képeit a város kénytelen — kelle-

len, restauráltatta 400 koronáért. A furfangos Moretti festőművész képrestaurátor ugyanis látván, hogy a város a fiáboru alatt nem hajlandó ilyen luxus kiadásokra belemenni, „próbaképen” megfeszítette a képek felábrázátját, amelyet aztán azok annyira szégyenlettek, hogy a polgármester kénytelen volt a többit is megcsináltatni.

A közgyűlés fél 8 órakor ért véget.

Székesfehérvári vértés vitéz szobra.

Lyka Döme megyénk fia példát adott az áldozatkészségre; egy faszobrot készíttetett Rigele Alajos pozsonyi szobrászművész által, amelyik örök időkre hirdetni lesz hivata, ami vitéz katonáink világotvető bátorságát s ami nagylelkű közönségünk nyomort enyhítő áldozatkészségét.

A szobor Mátyás fekete seregének katonáját fogja ábrázolni s a muló, korhadó, porhanyó fa anyagát a nemeslelkű közönségnek kell majd enyésztesen, mulandóság a szű ellen érciesíteni, vértés vitézséget acélosítani azáltal, hogy felületét szegekkel vonja be.

De ezzel a szegekkel nemcsak a vértés vitézt teszi évszázadokon át a magyar leventék hősiességének szószólvárá, hanem hirdetni fogja a vértés vitéz az itthonmaradottak nagylelkű áldozatkészségét és hazafias jóságát is.

Minden szögnek beverése egy özvegynek segítése; minden egyes szögfej árváknak kenyér, tej, s hogy a vitézt beverték, az árvát és özvegyét boldoggá tesszük.

A hársfából készült fekete seregbeli vértés vitéz beverésére szolgáló szegeket a nagylelkű közönség fogja beverni, egy szeg ára 50 fillér. A bizottság e célra voltaképp emléklapokat ad ki 50 fillérével; az emléklap szelvénye ellenében a tulajdonos egy szeglet kap, melyet joga van a faformába beverni. A jövedelmet a hazáért hősi halált halt *fejérmegyei és székesfehérvári vitézek rokkantjainak, árváinak s özvegyeinek* alapja javára szántuk.

A vértés vitéz fából készült szobrát szeptember 8-án leplez zük le. A dalárdák éneke s a katonai zenekar után Prohászka Ottokár dr. megyéspüspök ünnepi beszédet mond, mely után Saára Gyula polgármester beszéd kíséretében átveszi a város számára a vértés vitézt.

Akinék szíve a hazáért, hőseinért verni tud, az verjen szeglet a vértés vitéz faformájába, mert vele a rokkantakat s dícsőségesen elesett megyei s városi hősök árváit s özvegyeit gyámolítja.

Vármegyénk népének s közönségének vezetőit: a lelkes úrakat, a fősztalgebírókat, a jegyzőket, katonái s egyéb hatóságok s intézetek fejeit, valamint a földbirtokos úrakat arra kérjük: szegődjenek ennek a hazafias mozgalomnak szolgálatába. Terjesszék az észmét, árusítsák az 50 filléres emléklapokat (melyekért egy-egy szeg jár) és emléjék a szeptember 8-iki leleplező ünnepélyt azzal, hogy minél több résztvevőt toborozanak az ünnepélyre. Ezeket esetleg különttség alakjában vonulassák fel. Ha az emléklap tulajdonosa kívánja, a szeglet a bizottság vereti be.

Védnökök: Prohászka Ottokár dr. Széchenyi Viktorné grófné, Szogyény Marich Julia, Szűcs Jenőné, Lika Döme.

Elnökök: Széchenyi Viktor gróf főispán és Szogyény Marich Julia.

Társelnökök: Aulich Józsefné, Lyka Döméné, dr. Saára Gyuláné, Aulich József ezredes, Grünfeld Jakab földbirtokos, Saára Gyula dr. polgármester, Szűcs Jenő alispán.

Tizenhetes honvédekink kitüntetése.

Tömeges kitüntetés érte a vitéz tizenhetes honvédeket, akik már annyi diadalt arattak a nagy világháboruban A legutóbbi vitézi tettükért tömeges kitüntetésben részesült az ezred.

Mihalovich Dénes tart. hadapród, Hordó-Sándor tart. hadnagy, Poczner Gyula tart. zászlós az első osztályu ezüst vitézségi érmet kapták.

Bárdos Dezső tart. zászlós, dr. Friedmann Armin tart. hadnagy, Komlóssy Andor tart. zászlós, Engel Árpád tart. hadapród a második osztályu vitézségi érmet kapták.

Lakatos Gyula őrmester, Sárközi István őrzető, I. oszt. ezüst vitézségi érem, Lupuj András, Molnár József, Parti János, törzsőrmesterek, Lévai Mihály őrmester, Mucsai János II. oszt. főfegyvermester, Cseszmei József, Dörösi Lajos, Kajdi János, Kocsis János, Kováts József, Larijen Márton, Rákos József, Roszkopf János, Sallai Mihály, Sárközi József, Tihanyi János, Vertenzon András szakaszvezető, Balla István, Csikós István, Dölles József, Pink István, Gönczi Sámuel, Horváth István, Illés János, Gani István, Józsa János, Juszt Vilmos, Kalhok Márton, Kiss József, Kováts György, Lázár Gábor, Nagy István, Opitza Péter, Pap Ferenc, Sáfár János, Szabó András, Szűcs György, Tóth András, Tóth János, Czinger, József és Varga József tizedesek, Agoston István, Bérdi

István, Horváth István, Langgel János, Maldomán Mihály, Olah Miklós, Rác András, Salamon Lajos és Szűcs János őrzetők, Balázs János, Balog János, Dezső István, Dudás György, Dudik József, Ehrhner Mihály, Fótos Lajos, Galgóczy István, Gugyi Lajos, Grossz Dezső, Ebert Szabasztán, Horváth János, Ipach János, Gung Péter, Kerekes János, Kis János, Kováts György, Kováts István, Kőkuti József, Krémer Ferenc, Kröp János, Lukits Pál, Joó István, Pákozdi Lajos, Pap István, Petrovits József, Pinter Károly, Póli István, Pretz György, Bóth Ignác, K. Szabó József, Szilicsán András, Somogyi Ferenc, Takács Imre, Talai János, Tőke Ferenc, Tulai Pál, Zagura Imre honvédek a második osztályu vitézségi érmet kapták.

Összegezt kis leány.

Megrendítő csapás érte Mohácsi József Szedert-utcai lakost, aki mint katona Pilsben tartózkodik. Juliska nevű 3 éves kis leánya játszás közben halálra égette magát, úgy, hogy azonnal behalt az égési sebekbe.

Az eset története a következő: Mohácsiné a földkereket burgonyát szedni, nagyobbik leánya pedig a tejet hordta szét a házakhoz. Ötthon csak a két kisebbik gyermek maradt. A három éves kis Juliska valamiképpen a gyufát megtalálta és elkezdte gyújtogatni. Juliska ruhája tüzet fogott s a lángok egy-kettőre elborították. Mire segítségére siettek a házeliek, már halálközeli s pár óra múlva bele is halt sebeibe.

HIREK

Kinevezések. Rampacher, Ernő 69. gyalogezredbeli főhadnagy századosá, Bäder Leó, Sziklay Ödön, Grohmann Dezső, Arvai József 69. gyalogezredbeli hadnagyok főhadnagyká neveztek ki.

Szabadságon. Kálmán Vince, a székesfehérvári járás fősztalgebírója, szeptember 1-én négy heti szabadságra megy. Távollétében Korniss Boldizsár t. fősztalgebíró vezeti a hivatalt.

Vöröskeresztes főmegbizottak. Lipót Szalvator főherceg gróf Batthány Lajost fő megbizottá, gróf Széchenyi Viktor főispánt pedig főmegbizott helyettesé nevezte ki.

Uj orvos. Lauschmann Lászlót a Szent György kórház orvosává neveztek ki.

Hósi halál. Hegedűs Vilmos a székesfehérvári 17. honvédelgyalozred hadapródja 19 éves korában a doberdói fensíkon hősi halált halt. Az ifju hősben Hegedűs Gyula ny. miniszteriumi irodaigazgató a fiát gyászolja. — Hegedűs Ferenc, a 24. vadászszázalaj tartalékos tizedese, az oroszszengyelországi harcokban Lublin alatt egy roham alkalmával hősi halált halt.

A Vörösmarty kavéházi lohrány. Megrtuk lapunk tegnapi számában, hogy egy 35. gyalogezredbeli tart. hadnagy a Vörösmarty kavéházban parázs veszekedést rendezett, mert szerinte senki sem salutált neki szabályszerűen. A 35-ös tisz ellen négyezres feljelentés történt. A honvédség, a csendőrség, a méntelep és a rendőrség tett feljelentést az illetékes katonai hatóságnál.

Halalozás. Frantschitz Adolf, királyi tanácsos, cs. és kir. szab. delivásuti igazgatóhelyettes, életének 73. id évében elhunyt.

A vértés vitéz végrehajtó bizottsága ma szerdán délután 5 órakor ülést tart a városháza nagytermében. Ugyanakkor a nagy hölgybizottság is tart ülést.

Vöröskereszt. Az összes székesfehérvári könyv- és papirkereskedők az ajándékozást minden formában megszüntették, és azt a háború időknek megfelelőleg a helybeli vöröskeresztek juttatott 120 koronás adománnyal váltották meg.

Halalozás. Örv. Prósz Gézáné szűt. Sziklay Irma, Sziklay Béla székesfővárosi polg. iskolai igazgató leánya rövid szenvedés után életének 28 ik évében, özvegységének 12-ik hónapjában folyó hó 25 én este 10 órakor Hetényben meghalt. Férje az északi határára hősi halált halt.

APOLLO

Szerdán és csütörtökön
szeptember 1 és 2-án
A Nordisk Films Co ujdonsága

AZ ATTACHE

dráma 3 felvonásban.
Főszereplő: Első Frölich.

A TITOKZATOS SUGARAK.

Dráma 3 felvonásban.
Károly Ferenc József trónörökös látogatása tiroli csapattainkkal (aktuális.)
Ramek kiegészítő műsor.

SÖVEGJARTO vaszonruhaza, Barátok épülete.

Nagy választék

színes zophijrek, karton, schiffon és damastból. Különféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendőkből. Agy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracsövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

— **Készül a vértés vitéz pavillonja.** A vértés vitéz pavillonját most állítják fel a Városház téren. A csinos pavillon: Szabó Ferenc helybeli ácsmester készíti.

— **Műkéz egy béna harcosnak.** Megható levelet irt egy béna katonára, akinek csak egy műkéze van szüksége, de két darab van belőle. Főlöleges műkézet tehát oda szeretné ajándékozni valamelyik béna bajtársának. Ha szüksége van rá valakinek, jelentkezzen. Egyetlen feltételt kötött ki az adakozó baka: fejérmegyei legyen a béna bajtárs. Levele így hangzik:

— Kéréssel fordulok a tekintetes Szerkesztő urhoz! Én a 17. honvédegyezred 3. menetszázadával voltam a harcúterem. November 4-én egy schrapnel a balkarom összeroncsolta, Bécsben levágták a balkarom! a csuklófejtést és kaptam egy műkezet. Bécsben most csináltattam egy könnyebbét, így a bécsi kéz fölöslegessé vált. Ha bajtársaim közül akadna a 17. honvédegyezrednél, akinek a karja a kézfejtől 33—34 centiméter a válgig megvan, odaajándékozom, vagy valamelyik kórháznál levő 69 es bajtársamnak. Csak azt kötöm ki, hogy fejérmegyei legyen. Kérem tekintetes Szerkesztő urat, legyen oly szives az ezredemnél tudakozódni és ha volna, rövid uton velem közölni. Botka János 17-es honvéd, hivatalosolja az 1. ker. előjárásánál.

— **A Vöröskeresztnek.** Kaltenecker Márton vezérigazgató 30 koronát küldött a Fejérmegyei Naplóhoz, a Vöröskereszt javára. Adottuk a Fejérmegyei Takarékpénztárnak.

— **A serítésvásárlás ügye.** A serítésvásárlás ügyében a köznevelézési bizottság kedden ülésén fog.

— **Egy évi működésről** évkönyvet állít össze a Székesfehérvári Hajdegyéző Bizottság. Mutatóul közöljük belőle a kimutatást: Szeretatományra és melegruhára készpénzben kiadott 1669233 K hátramaradtak segélyezésére 1408 K 35 fill. rokkant katonák segélyezésére 318 K 28 f. tüdőbeteg katonák segélyezésére 192 K 30 fill. kórházak szükségleteire 1256 K 32 összesen 19379 K 28 fill. Ezt kiáróraig a székesfehérvári és fejérmegyei harcosok és családjaik kapták.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Szent Istvánnapi népünnepesség gyermekfelvonulást rendező bizottság hálás köszönetet mond Rauscher Béla DV. főfelügyelőnek, ki elmás Szerencsekereket készíttetett az ünnepély céljaira, továbbá Márton Jakab főreálisokai tanár úrnak, aki az automata hold ötletes beállítás és felszerelése álta járult hozzá az ünnepség sikeréhez.

— **Elmaradt törzene.** A Vöröskereszt vezetősége tisztelettel értesíti a közönséget hogy a múlt vasárnapi törzene — mint ahogy a 35. gy. e. zenekar hivatalosan el volt foglalva — elmaradt. A hivatalos elfoglaltságról csak később értesül a Vöröskereszt, s így azt publikálni alkalma nem volt.

— **Lopnak a vasuton.** Egyik tervheronnal kocsiából, amely Glomzárral volt elítélva, egy láda sört eleptak. A vasuti főnökség a legszigorúbb vizsgálatot indította meg, hogy a tettest kinyomozza.

— **Mulatnak a hadifoglyok.** Jenő kőszegben vasárnap este 12 hadifoglyok a korcsmában mulatott. Felöntötték a garatra s gorombáskodni kezdtek. A csendőrség lehelőtte a mulatozó foglyok kedvét s bezsároltatták őket Székesfehérvárra.

— **Katonatemetés.** Perkovic Ilya 1. bos. herz. gyalogos, garniskovici lakos a harcúterem kapott lösebe következtében elhunyt. Temetése augusztus hó 31-én d. u. 2 órakor volt a csapatkórház halottasházából. — Samu Lajos 29. honvéd kunszentmártoni lakos a harcúterem kapott betegsége következtében elhunyt. Temetése szeptember hó 1-én d. u. 2. órakor lesz a csapatkórház halottasházából.

— **Tolvajlás.** Gebhart Márton máv. képviselő lakásáról az éjjel ismeretlen tettesek 3 kacsát és 5 libát elloptak. Az utóbbi időben nagyon gyakoriak a szárnyas állatok elemelése, általában az élelmiszertolvajlások. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított.

— **Zeneiskolai értesítés.** A Zenekedvelők Egyesülete államilag és városilag segélyezett zeneiskolája holnap, szept. 1-én nyitja meg harmadik tanévét. A beiratásokat szept. hó 1. 2. 3 napján az intézet helyiségében (Megyeház-tér 10 sz.) d. e. 8—12 óra 3—5 óráig Hermann László igazgató esküztözi. Felvételen kezdődik és haladó növendékek a magánéneket, hegedő, gordonka és zongora főszekre. Ezen főtárgyakkal párhuzamosan előadandó mellékfolyókat (zeneelmélet, zenetörténet stb.) hallgatása díjtalan. Beiratás díj 6 K. Tandíj a magán ének és zongora szakokon évi 160. A hegedő és gordonka szakok alsó három, vagyis I, II, III osztályban évi 120 K. a felsőbb osztályokban szintén 160 K. A vonós szakok alsó osztályában leszállított tandíj életbeléptetésével, ezeknek menőli szélesebb rétegekben való terjesztését tűzte ki feladatátul az iskolát fenntartó testület. A katonai szolgálatot teljesítő Szécsi t. nár óráinak ellátását Schwarzbach Flóra, Brestyánszky Karolin dr. Kneifel Ferenc és az igazgató vállalták.

— **Tűz Nadasdladányban.** Vasárnap délután Nadasdladányban kigyuladt a község istállója s leégett. A tűz keletkezésének okát eddig még nem derítették ki.

— **Ha igazan szép háborus drámát kíván látni,** nézze meg a „Hősök hazájában” című szelgert az Urániában, meg lesz lepődve.

— **Bójtorjanhajszes** korpásodás, hajhullás ellen kitűnően bevált szer: üvegeje 1 kor. 20 fillér. Kapható **Szüts Róbert Magyar Korona** gyógyszerteráiban Kossuth u. sarkán.

— **Baumann Károly** Budapest kedvelt és jeles jelenkomikusa társulatával jön.

— **A Székesfehérvári Híftészövetkezet** Deák Ferenc-utca 4. sz. alatti bérházában két utcai üzlethelyiséget kiadó. Bövebb értesítés nyerhető Távirdu. u. 6. sz. alatt.

— **Ujtás a női reform-fűzők terén;** gyári lerakato: sikerült szerezenem oly higienikus „Rádium” reform-fűzőkből, melyek a gyonrot teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csipő-fűzők, kényelmes járást és szabad mozgást biztosítanak, ütésnél nem hátrányosak. — Vételnél feltétlen csak „Rádium” fűzőt tessék kérni! Egyedüli elárúsítás egész megyére **Vermes Frigyes**-nél. Blous-ujdságok állandó raktáron.

GÉPSZII legjobb minőségben kapható Langraf Gábor és Fia borkereskedésében Jókai-utca 8. Naponta postai szétküldés. Telefon 100.

FIUMEI kávébehozatal
SZÉKESFEHÉRVÁR
: (BARÁTK EPULETE) :
Pörkölt kávékeverékei utolérhetetlenek! Saját villamos kávénagyörköltje! Telefon 250.

CSAK 5 kilogrammos csomagokban!
5 kgr. SANTOS kávé 18 KORONA.
5 kgr. Caracas kávé 20 KORONA.
Amíg a készlet tart, kapható: A FIUMEI kávébehozatalnál.
Telefon 250. Barátok épülete.

SZÍNHÁZ.

Az attaché A Nordisk filmgyár újodnsága, bemutatja az Apolló szerdán és csütörtökön. Elsa Frölich a kiváló dán színésznő játsza „Az atteché” főszerepét. Egy kékmedési történet a darab tartalma, mely mindvégig érdekfeszítő. Meg egy háromfelvonásos dráma „A titkos tos sugarak”, tájkép, egy Polidor kép és Károly Ferenc József trónörökös látogatás tiri csapataink ná e. aktuális kép egészíti ki a műsort. Az előadások fél 7 és 9 órakor kezdődnek.

Telefon 233. — Telefon 233.
Szerdán és csütörtökön, szeptember hó 1 és 2-án
Hősök hazájában
aktuális dráma 4 felvonásban.
Franz-Hofer sorozat. Saját művészi zenekar.
Remek kiegészítő műsor. Előadás este 7 és 9 órakor.
Rendes helyárak.

— **Ujtás a női reform-fűzők terén;** gyári lerakato: sikerült szerezenem oly higienikus „Rádium” reform-fűzőkből, melyek a gyonrot teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csipő-fűzők, kényelmes járást és szabad mozgást biztosítanak, ütésnél nem hátrányosak. — Vételnél feltétlen csak „Rádium” fűzőt tessék kérni! Egyedüli elárúsítás egész megyére **Vermes Frigyes**-nél. Blous-ujdságok állandó raktáron.

— **Jézus élete és tanításai.** Irtja Póos Rezső máriaremetei plebános. A kítőnő munka, amelyet a katolikus családoknak a legmelegebben ajánlunk, 1 koronáért kapható a Népszövetség iródájában (Szent István utca 1 szám alatt.)

APRÓHÍRDETESEK.
Bármilyen előadásnál és vételnél a legelőszertűbb és legelőcsöbb az apróhirdetéseken hirdetni. Egyszeri apróhirdetés két sorig 40 fillér, vastagabb betűkkel 80 fillér. Minden további sor 10 fillér. Apróhirdetéseket mindenkor előre fizetendőket és a megjelent apróhirdetéseket után igazoló lapokat senkinek sem küldünk. Hirdetési helyek bérleténél nagyobb árengedmények vannak. Hírözveg között rendes betűkkel a hirdetés soronkint 40 fillér, vastagabb betűkkel 60 fillér Olyan hirdetéseket, amelyek a közérkölcset sértik, vagy bármi okból a sajtótörvényekkel ellentétesnek, nem közlünk. Ezen kikötés a nyiltéri hirdetésre és nyilatkozatokra is vonatkozik.

— **Egy faibarakott tűzhely** eladó Cím a kiadóban.
— **Palotai- u. 28. sz. alatt** hálal eset miatt szobabútor, edény, fehéremű, ágynemű potom aron eladó. Megtekinthető naponta d. u. 6 óráig.
— **Diakok** togad teljes ellátásra öv, tanítónő. Cím a kiadóhivaiban.
— **Diakok** teljes ellátásra havi 50 koronáért vállalko. Nagy Sándor-utca 21. szám.
— **A lehető legrovidebb idő** alatt sajtálható el a szabás, varrás és mintarajzolás **URBAN MARGIT** szabásati tanítészeten, Iskola-utca 14. szám.
— **Diakok** gondos, jó kiszolgálással felvételnél teljes ellátásra. Hálter 4. Híjj haz.

Üzlet-áthelyezés!
Értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget, hogy **női kalap-raktáram** Megyeház-tér 17. szám (Vörösmarty-sarok) emeletre helyeztem át.
Nagy választék hölgy- és leányka-kalapokban — gyászkalapok a legtöbbit minták szerint a legrovidebb idő alatt készültnek.
Tisztelettel
Borkovits Berta divatárusnő.

Gyermek-, női és férfi-szandálak.
Vászon és bőrcipők.
Szalma- és vászonkalapok.
Nagy választékban kaphatók **Kováts Antal** uri-, női-divat kereskedésében.